

Phát triển sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu: Cân định hướng và hỗ trợ sát thực, hiệu quả

17:00 17/09/2019

Thứ trưởng Bộ Công thương Cao Quốc Hưng yêu cầu: Bắt đầu ngay với những sản phẩm công nghiệp nông thôn (CNNT) tiêu biểu cấp quốc gia năm 2019, Cục Công Thương địa phương, Cục Xúc tiến thương mại, Vụ Thị trường trong nước... cần có kế hoạch làm việc cụ thể với từng địa phương, DN có sản phẩm được công nhận để tư vấn, định hướng và có hỗ trợ sát thực, hiệu quả.

Hiệu quả bước đầu

Chiều 17/9/2019, Cục Công thương địa phương (Bộ Công thương) đã tổ chức buổi tọa đàm về phát triển sản phẩm công nghiệp nông thôn (CNNT) tiêu biểu. Hoạt động này nằm trong chuỗi chuỗi sự kiện Lễ tôn vinh, trao Giấy chứng nhận các sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu cấp quốc gia và Triển lãm hội chợ hàng công nghiệp nông thôn tiêu biểu năm 2019.

Quang cảnh buổi Tọa đàm

Phát biểu khai mạc, ông Ngô Quang Trung, Cục trưởng Cục Công thương địa phương khẳng định: “Công tác bình chọn sản phẩm CNNT tiêu biểu những năm gần đây đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận, mang lại hiệu quả tích cực. Được sự quan tâm, chỉ đạo từ trung ương tới địa phương, sự tham gia tích cực của các cơ quan, các tổ chức xã hội và các cơ sở CNNT trên địa bàn cả nước, công tác bình chọn sản phẩm CNNT tiêu biểu các cấp đã tạo ra phong trào thi đua phát triển sản phẩm CNNT tiêu biểu của mỗi khu vực và của từng địa phương.

Sau 5 năm tổ chức ở các cấp, chương trình bình chọn sản phẩm CNNT tiêu biểu đã khuyến khích các cơ sở CNNT tận dụng tối đa thế mạnh các ngành nghề truyền thống, nguồn lao động kết hợp với ứng dụng công nghệ sản xuất tiên tiến hiện đại để đầu tư sản xuất các sản phẩm có sức cạnh tranh cao, đáp ứng thị hiếu người tiêu dùng”.

Thực hiện chỉ đạo, hướng dẫn của Bộ Công thương, trong các năm vừa qua, các địa phương đã quan tâm, xây dựng kế hoạch tổ chức triển khai chương trình bình chọn cấp tỉnh, cấp huyện. Chất lượng mẫu mã sản phẩm kỳ sau luôn cao hơn kỳ trước, phản ánh khá rõ đặc trưng sản phẩm của từng địa phương.

Từ năm 2012 đến 8/2019, cả nước có 60/63 tỉnh, thành phố đã tổ chức thực hiện công tác bình chọn sản phẩm CNNT tiêu biểu các cấp ở địa phương, công nhận, cấp giấy chứng nhận cho 2.430 sản phẩm, bộ sản phẩm CNNT tiêu biểu

cấp tỉnh và lựa chọn 1.887 sản phẩm đăng ký tham gia bình chọn cấp khu vực.

Đến nay, Bộ Công thương đã tổ chức 3 kỳ bình chọn sản phẩm CNNT tiêu biểu cấp quốc gia. Số lượng các địa phương tham gia lựa chọn sản phẩm đăng ký tham gia bình chọn kỳ sau luôn cao hơn kỳ trước, tăng cao ở nhóm chế biến, nông, lâm thủy sản và thực phẩm. Cụ thể, qua 3 kỳ bình chọn đã có tổng cộng 536 sản phẩm đăng ký tham gia và 312 sản phẩm đạt tiêu chí bình chọn, được vinh danh.

Để đẩy mạnh phát triển sản phẩm CNNT tiêu biểu ra thị trường, Bộ Công thương đã chỉ đạo các cơ quan, đơn vị có liên quan phối hợp tổ chức các hội nghị kết nối giữa DN, cơ sở sản xuất CNNT tại các tỉnh, thành phố với các đơn vị phân phối, bán hàng lớn trên cả nước để xúc tiến, hợp tác tiêu thụ sản phẩm.

Thông qua các hội nghị kết nối cung cầu đã tạo cơ hội cho các doanh nghiệp, cơ sở CNNT giới thiệu, quảng bá sản phẩm CNNT tiêu biểu, đưa sản phẩm vào chuỗi phân phối. Hiện nay, theo thống kê, đã có hơn 300 sản phẩm trong tổng số 1119 các sản phẩm CNNT tiêu biểu cấp khu vực và quốc gia được các nhà phân phối lớn như BigC, Hapro, Vinmart, Lotte Mart đưa vào hệ thống phân phối trong toàn quốc.

Ngoài ra, các cơ sở CNNT còn được hưởng nhiều quyền lợi và ưu đãi khác như: thưởng tiền mặt, in hoặc dán nhãn logo của chương trình bình chọn sản phẩm CNNT tiêu biểu trên sản phẩm, bao bì, được cung cấp thông tin tư vấn, hướng dẫn tiếp cận các chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước, ưu tiên xét hỗ trợ từ nguồn kinh phí khuyến công quốc gia và kinh phí khuyến công địa phương để đào tạo nghề, nâng cao năng lực quản lý, hỗ trợ chuyển giao công nghệ, ứng dụng máy móc thiết bị tiên tiến vào sản xuất, xúc tiến thương mại và các hoạt động khuyến công khác.

Nhiều việc phải làm

Dù đạt nhiều kết quả tích cực, song theo ông Hoàng Chính Nghĩa, công tác bình chọn sản phẩm CNNT tiêu biểu các cấp vẫn đang gặp nhiều vướng mắc khi nội dung một số văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực này vẫn chưa được hướng dẫn cụ thể; vẫn còn địa phương chưa quan tâm, coi trọng công tác phát triển sản phẩm CNNT tiêu biểu, thậm chí có địa phương chưa lần nào tổ chức bình chọn; công tác thông tin tuyên truyền, giới thiệu về chương trình bình chọn chưa thực sự sâu rộng tới các đối tượng tham gia; chất lượng sản phẩm đầu vào không cao.

Ông Nguyễn Thanh - Giám đốc Sở Công thương Thừa Thiên Huế chỉ ra: Hầu hết sản phẩm CNNT tiêu biểu hiện đang loay hoay tìm đầu ra. Mặc dù đã được hỗ trợ kết nối với các siêu thị lớn nhưng do quy mô sản xuất nhỏ lẻ, rất ít cơ sở sản xuất CNNT đáp ứng các quy định về an toàn vệ sinh thực phẩm, số lượng sản phẩm... Nạn hàng gian hàng giả đã và đang ảnh hưởng rất lớn đến hoạt động kinh doanh của DN CNNT.

Bà Cao Thị Thanh - Phó Giám đốc Sở Công thương Lâm Đồng cũng phản ánh: Phần lớn DN CNNT có quy mô nhỏ, siêu nhỏ và hộ gia đình, nguồn lực đầu tư cho công nghệ sản xuất rất hạn chế. Do đó, sản phẩm CNNT chủ yếu vẫn được sản xuất thủ công, bán thủ công dẫn tới chất lượng sản phẩm không đồng đều, mẫu mã, bao bì sản phẩm không hấp dẫn.

Bên cạnh đó, mức thưởng cho các cơ sở có sản phẩm CNNT được công nhận rất thấp cho dù tỉnh có hỗ trợ thêm nhưng vẫn không kích thích được DN nhiệt tình tham gia. Một điều đáng lo nữa là sau mỗi kỳ tổ chức số lượng sản phẩm CNNT tham gia bình chọn có xu hướng giảm, một phần nguyên nhân cũng là do các ưu đãi sau khi được công nhận chưa hấp dẫn.

Bà Lê Việt Nga - Phó Vụ trưởng Vụ Thị trường trong nước, Bộ Công thương cho biết: Bộ Công thương đã và đang tổ chức nhiều chương trình hỗ trợ đầu ra cho sản phẩm như hội nghị kết nối, đưa hàng hoá vào hệ thống phân phối nước ngoài, DN sử dụng sản phẩm của nhau, phát triển thương mại nông thôn... những chương trình này luôn mở rộng tới tất cả các sản phẩm CNNT. Tuy nhiên, do sản phẩm CNNT rất đặc thù, mỗi sản phẩm chỉ thích ứng với một hoặc một số chương trình.

Phát biểu chỉ đạo tại Tọa đàm, Thứ trưởng Bộ Công thương Cao Quốc Hưng yêu cầu: Bắt đầu ngay với những sản phẩm CNNT tiêu biểu cấp quốc gia năm 2019, Cục Công thương địa phương, Cục Xúc tiến thương mại, Vụ Thị trường trong nước... cần có kế hoạch làm việc cụ thể với từng địa phương, DN có sản phẩm được công nhận để tư vấn, định hướng và có hỗ trợ sát thực, hiệu quả.

Công tác bình chọn cũng cần xem xét hệ thống tiêu chí chấm điểm về độ phù hợp, hồ sơ thủ tục cũng cần đơn giản hơn. Bên cạnh công tác vận động, chương trình cũng cần có chính sách hỗ trợ đủ mạnh mới có thể khuyến khích được DN xây dựng sản phẩm thực sự tiêu biểu.

Công tác thông tin tuyên truyền cũng cần đặc biệt được chú trọng. Cần thiết có thể xây dựng website riêng cho chương trình và đưa tất cả thông tin về sản phẩm, thậm chí cả thông tin hình ảnh trong quá trình bình chọn để công khai minh bạch quá trình triển khai thực hiện.

Cục Công Thương địa phương nghiên cứu xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu về Chương trình khuyến công quốc gia, trong đó có công tác bình chọn sản phẩm CNNT tiêu biểu để có ngay dữ liệu phục vụ quảng bá, giới thiệu với nhà phân phối khi cần.

Minh Châu